

Co zrobić, gdy sesja rady zamienia się w spór, komisje nie spełniają swojej roli, a procedury zamiast porządkować debatę zaczynają ją utrudniać? O takich sytuacjach – dobrze znanych z codziennej praktyki samorządu – będą rozmawiać uczestnicy IV Krajowego Kongresu Przewodniczących Rad Gmin, Powiatów i Sejmików Województw. Jednym z ważnych tematów wydarzenia będą procedury i relacje w radzie – czyli to, co w praktyce decyduje o sprawności organów stanowiących.

IV Krajowy Kongres Przewodniczących Rad odbędzie się w Krakowie w dniach 13–14 listopada 2026 r. Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Tegoroczna edycja odbywa się pod hasłem „Wspólnota, odpowiedzialność, samorząd”. Rejestracja uczestników trwa.

### Sprawna rada to nie tylko kwestia przepisów

Funkcjonowanie rady gminy, rady powiatu czy sejmiku województwa opiera się na przepisach prawa, ale o jakości pracy organu stanowiącego często decyduje nie tylko sam porządek proceduralny, lecz także sposób jego stosowania oraz relacje między przewodniczącym, radnymi, komisjami, organem wykonawczym i mieszkańcami.

To właśnie w radzie powinny być ujawniane różnice stanowisk, prowadzone spory o kierunki rozwoju wspólnoty samorządowej, kontrolowane działania organu wykonawczego i formułowane odpowiedzi na problemy mieszkańców. Gdy jednak procedury są niejasne, komisje działają pozornie, a sesje stają się wyłącznie polem bieżącego konfliktu, rada traci zdolność do pełnienia swojej roli.

*– Sprawna rada to nie tylko rada działająca zgodnie z przepisami. To również rada, która potrafi prowadzić realną debatę, wykonywać funkcję kontrolną i rozmawiać z mieszkańcami w sposób odpowiedzialny. O jakości pracy organu stanowiącego decydują zarówno procedury, jak i kultura relacji wewnątrz wspólnoty samorządowej – mówi dr Jakub Dorosz-Kruczyński, specjalista Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.*

### Jak prowadzić radę w warunkach sporu i napięcia

Podczas Kongresu uczestnicy będą rozmawiać o problemach, z którymi przewodniczący rad i sejmików mierzą się na co dzień. Punktem wyjścia będą pytania o to, jak organizować pracę rady, aby nie ograniczała się do formalnego procedowania uchwał, lecz rzeczywiście wzmacniała rolę organu stanowiącego w samorządzie.

W programie znajdują się m.in. zagadnienia dotyczące:

- przygotowania sesji i prowadzenia obrad w sytuacjach konfliktowych,
- nadużywania instrumentów proceduralnych i sposobów reagowania na tego typu praktyki,
- organizacji pracy komisji, w tym komisji rewizyjnych oraz komisji skarg, wniosków i petycji,
- relacji między radą a organem wykonawczym,
- korzystania z funkcji kontrolnej w sposób odpowiedzialny i skuteczny,
- rozpatrywania skarg, wniosków i petycji z poszanowaniem procedur, ale także z uwzględnieniem problemów mieszkańców.

### Przewodniczący jako organizator pracy rady

Szczególne miejsce w programie zajmie rola przewodniczącego rady. To przewodniczący organizuje pracę organu stanowiącego, prowadzi sesje, porządkuje dyskusję, czuwa nad przebiegiem obrad i w praktyce współkształtuje kulturę pracy rady.

Od sposobu wykonywania tej funkcji zależy często, czy rada zachowa sprawczość, podmiotowość i autorytet – zarówno wobec organu wykonawczego, jak i wobec mieszkańców.

*– Chcemy rozmawiać o tym, jak prowadzić radę w warunkach sporu, presji i dużych oczekiwań społecznych, a jednocześnie nie sprowadzać pracy organu stanowiącego wyłącznie do wymiaru proceduralnego. Silna rada wymaga przejrzystych zasad działania, ale także odpowiedzialnych relacji i świadomego przywództwa po stronie przewodniczącego – dodaje dr Jakub Dorosz-Kruczyński.*

### Kongres dla osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie organów stanowiących

Temat procedur i relacji w radzie dotyczy nie tylko przewodniczących i wiceprzewodniczących. W Kongresie udział wezmą również radni, członkowie komisji, pracownicy biur rad, sekretarze JST, prawnicy obsługujący organy stanowiące, a także eksperci i praktycy zajmujący się funkcjonowaniem samorządu terytorialnego.

Program Kongresu został przygotowany z myślą o osobach, które na co dzień odpowiadają za organizację pracy rady, prowadzenie obrad, współpracę z komisjami oraz relacje z mieszkańcami i organem wykonawczym. Wydarzenie ma być przestrzenią wymiany doświadczeń, rozmowy o najczęstszych problemach proceduralnych i ustrojowych oraz szukania rozwiązań, które mogą wzmacniać rolę rad i sejmików w systemie samorządu terytorialnego.

Szczegółowe informacje oraz rejestracja dostępne są na stronie: [kongresprzewodniczacych.pl](http://kongresprzewodniczacych.pl)

*Źródło: IP*